

Uradni list

Evropske unije

C 133

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 61

16. april 2018

Vsebina

IV Informacije

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2018/C 133/01	Menjalni tečaji eura	1
2018/C 133/02	Obvestilo Komisije – Smernice za uporabo živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, v krmi	2
2018/C 133/03	Novi motiv na nacionalni strani eurokovancev, namenjenih obtoku	19
2018/C 133/04	Novi motiv na nacionalni strani eurokovancev, namenjenih obtoku	20
2018/C 133/05	Novi motiv na nacionalni strani eurokovancev, namenjenih obtoku	21

INFORMACIJE DRŽAV ČLANIC

2018/C 133/06	Informativno obvestilo Komisije v skladu s členom 17(5) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti – Javni razpis za opravljanje rednih zračnih prevozov v skladu z obveznostmi javne službe ⁽¹⁾	22
2018/C 133/07	Informativno obvestilo Komisije v skladu s členom 16(4) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti – Sprememba obveznosti javne službe glede rednih zračnih prevozov ⁽¹⁾	23

SL

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

2018/C 133/08	Informativno obvestilo Komisije v skladu s členom 17(5) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti – Javni razpis za opravljanje rednih zračnih prevozov v skladu z obveznostmi javne službe ⁽¹⁾	24
---------------	--	----

V Objave

UPRAVNI POSTOPKI

Evropska komisija

2018/C 133/09	Razpis za zbiranje predlogov – EACEA/16/2018 – V okviru programa Erasmus+, ključni ukrep 3 – Podpora za reformo politik – Združena evropska mladina	25
---------------	---	----

⁽¹⁾ Besedilo velja za EGP.

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

Menjalni tečaji eura ⁽¹⁾

13. aprila 2018

(2018/C 133/01)

1 euro =

Valuta	Menjalni tečaj	Valuta	Menjalni tečaj
USD ameriški dolar	1,2317	CAD kanadski dolar	1,5482
JPY japonski jen	132,64	HKD hongkonški dolar	9,6687
DKK danska krona	7,4467	NZD novozelandski dolar	1,6703
GBP funt šterling	0,86400	SGD singapurski dolar	1,6158
SEK švedska krona	10,3798	KRW južnokorejski won	1 316,26
CHF švicarski frank	1,1854	ZAR južnoafriški rand	14,8457
ISK islandska krona	121,60	CNY kitajski juan	7,7363
NOK norveška krona	9,5643	HRK hrvaška kuna	7,4165
BGN lev	1,9558	IDR indonezijska rupija	16 939,57
CZK češka krona	25,307	MYR malezijski ringit	4,7714
HUF madžarski forint	311,13	PHP filipinski peso	63,969
PLN poljski zlot	4,1763	RUB ruski rubelj	76,2186
RON romunski leu	4,6603	THB tajski bat	38,367
TRY turška lira	5,0411	BRL brazilski real	4,1979
AUD avstralski dolar	1,5801	MXN mehiški peso	22,3162
		INR indijska rupija	80,3160

⁽¹⁾ Vir: referenčni menjalni tečaj, ki ga objavlja ECB.

OBVESTILO KOMISIJE**Smernice za uporabo živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, v krmi**

(2018/C 133/02)

POGLAVJE 1**UVOD****1.1 Ozadje, cilj in področje uporabe**

Komisija je pripravila akcijski načrt za zmanjšanje živilskih odpadkov kot sestavni del sporočila o krožnem gospodarstvu ⁽¹⁾. Ena od pobud, ki ne konkurira s pridobivanjem virov bank hrane ⁽²⁾, je ovrednotiti hranilne snovi v živilih ⁽³⁾, ki iz komercialnih razlogov oz. zaradi težav pri proizvodnji ali nekaterih napak niso več namenjena prehrani ljudi, tako da se lahko varno uporabljajo v prehrani živali, ne da bi pri tem bilo ogroženo zdravje živali in ljudi. Tako uporaba takih živil v krmi preprečuje, da se ti materiali kompostirajo, pretvorijo v bioplin oz. odstranijo s sežiganjem ali odlaganjem odpadkov na odlagališču. Razlikovanje med živil, živalskimi stranskimi proizvodi, krmo in odpadki vpliva na zakonodajni okvir, ki ureja različne vrste zadevnih proizvodov.

Posvetovanje z deležniki je potekalo v okviru platforme EU o izgubah hrane in živilskih odpadkih ⁽⁴⁾ v zadnjem četrtletju leta 2016, da bi se opredelila vprašanja v zvezi s to pobudo. Izvajalci so navedli naslednja znatna ali nesorazmerna bremena, ki bi jih lahko ovirala ali jim celo preprečila dobavljati živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi, za uporabo kot krma:

- vprašanja, ki vplivajo na zmogljivost zagotavljanja skladnosti živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, za uporabo v krmi z zakonodajo o krmi, tj. zahteve glede varnosti krme: uporaba postopkov na podlagi načel analize tveganj in kritičnih nadzornih točk (HACCP), posebnega označevanja, ločenega shranjevanja in prevoza živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi,
- dvojna registracija obrata kot podjetja za živila in podjetja za krmo, kar vodi do dodatnih revizij njihovih prostorov, ki jih izvede več različnih organov za nadzor (živila, živalski stranski proizvodi, krma in odpadki),
- obveznost v več državah članicah glede sodelovanja v zasebnih shemah certificiranja za dobro proizvodno prakso z namenom dobavljanja krme industriji krme, tudi če so takšne sheme de jure prostovoljne,
- pomanjkanje usklajenosti zahtev za registracijo nosilcev živilske dejavnosti v državah članicah; nekatere zahtevajo registracijo kot nosilca dejavnosti poslovanja s krmo samo, če se živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi, neposredno dostavijo kmetom kot krma, druge pa zahtevajo registracijo kot nosilcev dejavnosti poslovanja s krmo vseh nosilcev živilske dejavnosti, ki dostavljajo živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi, za uporabo kot krma.

Namen teh smernic je obravnavati ta vprašanja v okviru obstoječega pravnega okvira. Cilj smernic ni oblikovati nove pravne določbe ali izčrpno zajeti vse določbe na tem področju. Opozoriti bi bilo treba tudi, da ne posegajo v razlago prava Unije, ki jo je podalo Sodišče Evropske unije.

⁽¹⁾ Zaprtje zanke – akcijski načrt EU za krožno gospodarstvo, COM(2015) 614 final, 2.12.2015.

⁽²⁾ Za smernice EU za darovanje hrane glej http://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/library/index_en.htm.

⁽³⁾ V skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 31, 1.2.2002, str. 1) sta izraza „hrana“ in „živilo“ medsebojno zamenljiva (ni relevantno za jezikovne razlike, v katerih je bila uporabljena le ena beseda za prevod izrazov „hrana“ in „živilo“).

⁽⁴⁾ https://ec.europa.eu/food/safety/food_waste/eu_actions/eu-platform_en

Cilj teh smernic je olajšati uporabo nekaterih živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, v krmi, s proizvodi živalskega izvora ali brez njih. Pomagale naj bi nacionalnim in lokalnim pristojnim organom ter nosilcem dejavnosti v živilski verigi pri uporabi zadevne zakonodaje Unije. Ta cilj bi bilo treba doseči z:

- razlago zakonodaje, ki se uporablja glede na razvrstitev določenega proizvoda,
- izboljšanjem pravne jasnosti ter
- predstavitvijo primerov dobre prakse, ki so v skladu s sedanjim regulativnim okvirom Unije, ob preprečevanju nepotrebne upravne bremena.

Področje uporabe teh smernic zajema:

- proizvode iz postopka proizvodnje živil (ki jih dobavijo proizvajalci živil) in
- živila, ki so bila dana na trg, pakirana ali v razsutem stanju (ki jih dobavijo trgovci z živilom na debelo in drobno).

Te smernice ne obravnavajo uporabe v krmi:

- aditivov za živila, encimov za živila in arom za živila, kot so navedeni v Uredbi (ES) št. 1331/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾,
- prehranskih dopolnil, kot so navedena v Direktivi 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾, ter
- odpadkov iz gostinskih dejavnosti ⁽³⁾.

1.2 Pravna opredelitev pojmov

Splošna pravila za uvajanje živil v krmno verigo so določena v uredbah Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 178/2002 ⁽⁴⁾, (ES) št. 183/2005 ⁽⁵⁾ in (ES) št. 767/2009 ⁽⁶⁾, pravila za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, pa v Uredbi (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o živalskih stranskih proizvodih).

V tem obvestilu „živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi“ pomenijo živila, ki so bila proizvedena za prehrano ljudi v popolni skladnosti z živilsko zakonodajo Unije, vendar niso več namenjena prehrani ljudi.

V členu 2 Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem hrana opredeljen kot „vsaka snov ali izdelek, v predelani, delno predelani ali nepredelani obliki, namenjen za uživanje ali se smiselno pričakuje, da ga bodo uživali ljudje“.

V členu 3(2) Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem živilska dejavnost opredeljen kot „vsa podjetja, pridobitna ali nepridobitna, javna ali zasebna, ki opravljajo katerokoli dejavnost, povezano z vsemi fazami pridelave, predelave in distribucije živil“.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 1331/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o vzpostavitvi skupnega postopka odobritve za aditive za živila, encime za živila in arome za živila (UL L 354, 31.12.2008, str. 1).

⁽²⁾ Direktiva 2002/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. junija 2002 o približevanju zakonodaj držav članic o prehranskih dopolnilih (UL L 183, 12.7.2002, str. 51).

⁽³⁾ V skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 142/2011 (UL L 54, 26.2.2011, str. 1) „odpadki iz gostinskih dejavnosti“ pomenijo vso odpadno hrano, vključno z rabljenim kuhinjskim oljem iz restavracij, gostinskih obratov in kuhinj, vključno z osrednjimi javnimi kuhinjami in zasebnimi kuhinjami iz gospodinjstev.

⁽⁴⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane (UL L 31, 1.2.2002, str. 1).

⁽⁵⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 183/2005 z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme (UL L 35, 8.2.2005, str. 1).

⁽⁶⁾ Uredba (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o dajanju krme v promet in njeni uporabi, spremembi Uredbe (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in razveljavitvi Direktive Sveta 79/373/EGS, Direktive Komisije 80/511/EGS, direktiv Sveta 82/471/EGS, 83/228/EGS, 93/74/EGS, 93/113/ES in 96/25/ES ter Odločbe Komisije 2004/217/ES (UL L 229, 1.9.2009, str. 1).

⁽⁷⁾ Uredba (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L 300, 14.11.2009, str. 1).

V členu 3(3) Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem nosilec živilske dejavnosti opredeljen kot „fizična ali pravna oseba, odgovorna za zagotavljanje izpolnjevanja zahtev živilske zakonodaje v njeni živilski dejavnosti“.

V členu 3(4) Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem krma opredeljen kot „vse snovi ali izdelki, vključno z aditivi, predelani, delno predelani ali nepredelani, ki se uporabljajo za krmljenje živali“.

V členu 3(5) Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem dejavnost proizvodnje krme opredeljen kot „vsa podjetja, pridobitna ali nepridobitna, javna ali zasebna, ki opravljajo katere koli postopke pridelave, izdelave, predelave, shranjevanja, prevoza ali distribucije krme, vključno z vsemi proizvajalci, ki pridelujejo, predelujejo ali shranjujejo krmo za krmljenje živali na lastnem gospodarstvu“.

V členu 3(6) Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem nosilec dejavnosti proizvodnje krme opredeljen kot „fizična ali pravna oseba, odgovorna za zagotavljanje izpolnjevanja zahtev živilske zakonodaje v njeni dejavnosti proizvodnje krme“.

V členu 3(d) Uredbe (ES) št. 183/2005 je pojem obrat opredeljen kot „katera koli enota z dejavnostjo poslovanja s krmo“, v členu 2(1)(c) Uredbe (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ pa kot „katera koli poslovna enota nosilca živilske dejavnosti“.

V členu 3(13) uredbe o živalskih stranskih proizvodih je pojem obrat (ali objekt) opredeljen kot „vsako mesto, razen ribiških plovil, kjer se izvaja katerokoli delovanje, ki vključuje ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi ali pridobljenimi proizvodi“.

V členu 3(7) Uredbe (ES) št. 178/2002 je pojem prodaja na drobno opredeljen kot „ravnanje z živil in/ali predelava živil in njihovo shranjevanje na kraju prodaje ali dostave končnemu potrošniku ter vključuje distribucijske službe, preskrbo s pripravljeno hrano, tovarniške menze, obrate javne prehrane v zavodih, restavracije in druge podobne prehranske storitvene dejavnosti, trgovine, distribucijske centre supermarketov in prodajna mesta v trgovini na veliko“.

Pojem dajanje v promet oz. dajanje na trg je opredeljen:

(a) v členu 3(8) Uredbe (ES) št. 178/2002 kot imeti živila ali krmo za prodajo, vključno s ponujanjem za prodajo ali vsemi drugimi oblikami prenosa, brezplačno ali proti plačilu, prodajo, distribucijo in druge oblike njihovih prenosov, ter

(b) v členu 3(14) uredbe o živalskih stranskih proizvodih kot „katerokoli delovanje z namenom prodaje živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov tretji osebi v Skupnosti ali vsako drugo plačano ali brezplačno obliko dobave takšni tretji osebi ali skladiščenje zaradi dobave takšni tretji osebi“.

V členu 3(1) uredbe o živalskih stranskih proizvodih je pojem živalski stranski proizvodi opredeljen kot „cela telesa ali dele živali, proizvode živalskega izvora ali druge proizvode, pridobljene iz živali, ki niso namenjeni prehrani ljudi, vključno z jajčnimi celicami, zarodki in živalskim semenom“.

V členu 3(2) uredbe o živalskih stranskih proizvodih je pojem pridobljeni proizvodi opredeljen kot „proizvodi, pridobljeni pri eni ali več obdelav, pretvorbah ali fazah predelave živalskih stranskih proizvodov“.

V točki 3 dela A Priloge k Uredbi Komisije (EU) št. 68/2013 ⁽²⁾ je pojem „nekdanja živila“ opredeljen kot „živila, razen odpadkov iz gostinskih dejavnosti, ki so bila v popolni skladnosti z živilsko zakonodajo EU proizvedena za prehrano ljudi, vendar niso več namenjena prehrani ljudi iz praktičnih ali logističnih razlogov ali zaradi težav pri proizvodnji ali napak pri pakiranju ali drugih napak ter ne predstavljajo tveganja za zdravje, kadar se uporabljajo kot krma“.

⁽¹⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 852/2004 z dne 29. aprila 2004 o higieni živil (UL L 139, 30.4.2004, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 68/2013 z dne 16. januarja 2013 o katalogu posamičnih krmil (UL L 29, 30.1.2013, str. 1).

V členu 3(2)(g) Uredbe (ES) št. 767/2009 je pojem posamična krmila opredeljen kot „sveži ali konzervirani proizvodi rastlinskega ali živalskega izvora v naravnem stanju, namenjeni predvsem za zadostitev živalskih prehranskih potreb, in proizvodi, ki so pridobljeni z industrijsko obdelavo, ter organske ali anorganske snovi s krmnimi dodatki ali brez njih za oralno krmljenje živali, bodisi kot takšne bodisi po obdelavi, ali za pripravo krmnih mešanic ali kot nosilna snov za premikse“.

V Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ o odpadkih (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o odpadkih) je pojem odpadek opredeljen kot „vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže ali namerava ali mora zavreči“. Pojasnila v zvezi s ključnim pojmom „zavržek“:

- zavržek zajema tako predelavo kot odstranjevanje odpadkov. Vendar to ne pomeni, da je vsaka snov, ki se predela/odstrani, odpadek kot tak,
- zavržek lahko vključuje katero koli snov s pozitivno, nevtralno ali negativno tržno vrednostjo,
- zavržek se lahko zakonsko zahteva, imetnik se lahko odloči namenoma ali nenamenoma,
- kraj shranjevanja materiala ne določa vnaprej njegove razvrstitve kot odpadek.

V okvirni direktivi o odpadkih je pojem „predelava“ opredeljen kot vsak postopek v obratu ali širšem gospodarstvu, katerega glavni rezultat je, da odpadki služijo koristnemu namenu tako, da nadomestijo druge materiale, ki bi se sicer uporabili za izpolnitev določene funkcije, ali so odpadki pripravljeni za izpolnitev te funkcije.

1.3 Razvrstitev živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi

Živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi

- (a) proizvodi, ki niso sestavljeni iz proizvodov živalskega izvora, jih ne vsebujejo oz. z njimi niso kontaminirani; navedeni proizvodi neživalskega izvora lahko:
 - (i) neposredno postanejo krma v okviru opredelitve in področja uporabe Uredbe (ES) št. 178/2002, če gre za stranske proizvode, ki izhajajo iz postopka proizvodnje živil, ali
 - (ii) postanejo odpadki v okviru opredelitve in področja uporabe okvirne direktive o odpadkih (preden postanejo krma), če gre za končne proizvode;
- (b) proizvodi, ki so sestavljeni iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirani; navedeni proizvodi živalskega izvora postanejo živalski stranski proizvodi v okviru opredelitve in področja uporabe uredbe o živalskih stranskih proizvodih (preden postanejo krma).

Umik proizvoda iz verige preskrbe s hrano in zagotovitev, da ni več namenjen prehrani ljudi, se lahko bodisi zahteva z zakonom (npr. pokvarljiva živila, ki ne smejo biti dana na trg Unije po njihovem datumu uporabe, ker niso varna za prehrano ljudi) bodisi je to odločitev odgovornega nosilca živilske dejavnosti. Odločitev o odstranitvi proizvoda, ki je namenjen prehrani ljudi, iz verige preskrbe s hrano, je nepreklicna.

Če je živilo sestavljeno iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebuje oz. je z njimi kontaminirano, se zanj neposredno uporabljajo pravila iz Uredbe o živalskih stranskih proizvodih. Tako živilo živalskega izvora, ki ni več namenjeno prehrani ljudi, najprej postane živalski stranski proizvod ter na podlagi pravil iz uredbe o živalskih stranskih proizvodih in uredbe o transmisivnih spongiformnih encefalopatijah (Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 ⁽²⁾) lahko postane krma, kar je obravnavano v poglavju 4 tega obvestila.

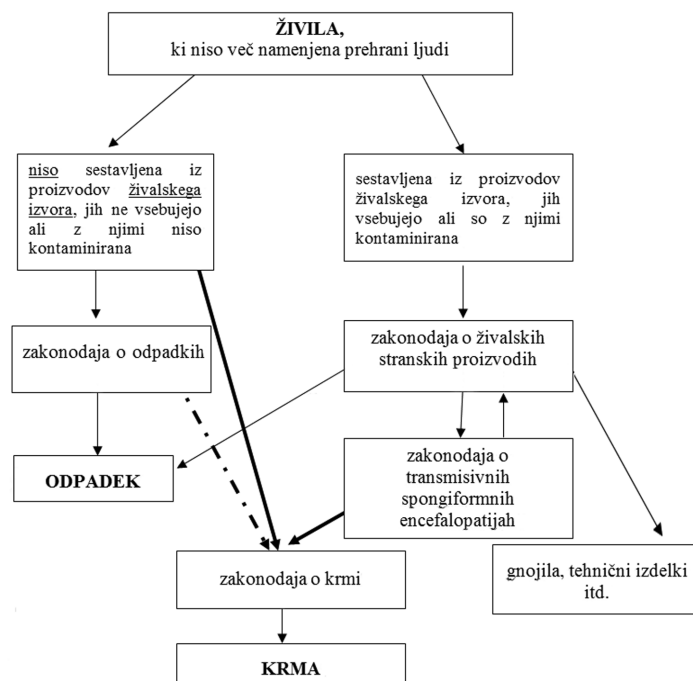
⁽¹⁾ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

⁽²⁾ Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 999/2001 z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij (UL L 147, 31.5.2001, str. 1).

Če je na oznaki določene serije proizvoda navedeno, da ni namenjena za uporabo v krmi, nosilec dejavnosti na nižji stopnji verige pozneje ne sme spremeniti te navedbe. Ti proizvodi ne smejo pozneje vstopiti v krmno verigo (Priloga II k Uredbi (ES) št. 183/2005).

Slika

Diagram poteka od živila do krme

Legenda: - - - - - ➔: Posebni pogoji

POGLAVJE 2

SPLOŠNA PRAVILA

Člen 15 Uredbe (ES) št. 178/2002 prepoveduje dajanje v promet krme ali krmljenje živali za pridobivanje hrane s krmo, ki ni varna. Člen 4 Uredbe (ES) št. 767/2009 razširja to načelo na vse živali.

V skladu s členom 17(1) Uredbe (ES) št. 178/2002 so nosilci dejavnosti proizvodnje krme v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije v podjetjih pod njihovim nadzorom primarno odgovorni za zagotavljanje, da krma izpolnjuje zahteve živilske zakonodaje, ki veljajo za njihove dejavnosti, in preverjanje izpolnjevanja teh zahtev.

Določitev dejstev in okoliščin, zaradi katerih so lahko nosilcu dejavnosti naložene kazenske sankcije in/ali je civilno odgovoren, je vprašanje, ki je odvisno od strukture različnih nacionalnih pravnih sistemov. Dodatne informacije o pomenu in učinku člena 17(1) Uredbe (ES) št. 178/2002 v zvezi s porazdelitvijo odgovornosti v kmetijsko-živilski verigi so na voljo v navodilih o izvajanju splošne živilske zakonodaje ⁽¹⁾.

V skladu s členom 18 Uredbe (ES) št. 178/2002 mora nosilec živilske dejavnosti in dejavnosti proizvodnje krme biti omogočeno določiti vsako osebo, ki jim je dobavila živilo, krmo, žival za pridobivanje hrane ali snov, namenjeno uporabi ali za katero se pričakuje, da se bo uporabila v živilu ali krmi. To načelo sledljivosti zagotavlja integriteto celotne prehranske verige.

⁽¹⁾ Navodila za izvajanje členov 11, 12, 14, 17, 18, 19 in 20 Uredbe (ES) št. 178/2002 o splošni živilski zakonodaji. (https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/gfl_req_implementation-guidance_en.pdf, str. 12).

POGLAVJE 3

ŽIVILA, KI NE VSEBUJEJO PROIZVODOV ŽIVALSKEGA IZVORA IN KI NISO VEČ NAMENJENA PREHRANI LJUDI**3.1 Živila, ki niso sestavljena iz proizvodov živalskega izvora, jih ne vsebujejo oz. z njimi niso kontaminirani, ter zakonodaja o odpadkih**

Če proizvodi iz proizvodnje živil in živila niso sestavljeni iz proizvodov živalskega izvora, jih ne vsebujejo oz. z njimi niso kontaminirani in če niso več namenjeni prehrani ljudi, tj. zavržena živila, lahko postanejo odpadki ali pa se uporabijo kot krma. Treba je razlikovati med štirimi primeri, kot je določeno v naslednjih točkah (a) in (b):

(a) Proizvodi, ki izhajajo iz postopka proizvodnje živil, razen končnih proizvodov:

Številni sektorji živilske industrije v svojem proizvodnem procesu proizvajajo stranske proizvode, ki se lahko uporabljajo kot krma, npr.:

pri drobljenju sončničnih semen se proizvaja oljna pogača iz sončničnih semen,

pri mlinarskem mletju se proizvajajo pšenični kalčki,

pri proizvodnji sladkorja se proizvajajo melase iz sladkorne pese,

pri proizvodnji škroba se proizvaja pogača iz hidrolizatov škroba,

pri proizvodnji pekovskih proizvodov in peciva, ki ne vsebujejo živalskih proizvodov, se proizvajajo stranski proizvodi pekarstva in testeninarstva.

Navedeni stranski proizvodi iz živilske industrije nimajo datuma uporabe ali minimalnega roka trajanja, kot sta določena v oddelku 5.1, temveč se zanje uporablja pristop „material, ki pade na tla v obratih živilske dejavnosti“ iz oddelka 5.2. Stranski proizvodi se ne štejejo za odpadke, če izpolnjujejo kumulativna merila iz člena 5 okvirne direktive o odpadkih⁽¹⁾. Breme dokazovanja pristojnemu organu, da so izpolnjena merila za razvrstitev določenega proizvoda kot proizvoda, ki ni odpadke, prevzame posamezen nosilec živilske dejavnosti.

Nekateri nacionalni organi, ki so pristojni za odpadke, od živilske industrije zahtevajo poseben certifikat, ki vključuje podrobno utemeljitev, da določen proizvod, ki ga dobavljajo za uporabo kot krma, izpolnjuje merila iz okvirne direktive o odpadkih za razvrstitev kot proizvod, ki ni odpadke. Ta certifikat se lahko šteje za odvečnega, saj mora biti obrat živilske dejavnosti, npr. pivovarna, iz katere se odpremi kvas kot posamično krmilo, registriran kot obrat poslovanja s krmo in je zato pod popolnim nadzorom organov, pristojnih za krmo.

(b) Končna živila na ravni proizvodnje živil ter ravni trgovine na debelo in trgovine na drobno:

Nosilec živilske dejavnosti se lahko odloči, da končna živila na ravni proizvodnje živil (npr. sladkor, sončnično olje, zdrobljeni piškoti ali piškoti nepravilne oblike) in živila, ki so bila dana na trg in so dosegla raven trgovine na debelo in trgovine na drobno (npr. kruh v pekarnah ali supermarketih), ne bi smela več biti namenjena prehrani ljudi, temveč uporabi kot krma. Takšni proizvodi ne izpolnjujejo meril za stranske proizvode iz okvirne direktive o odpadkih, tudi če so namenjeni uporabi kot krma. Zato organi številnih držav članic za takšna živila strogo uporabljajo zahteve iz okvirne direktive o odpadkih, odločitev nosilca živilske dejavnosti o odstranitvi teh živil iz verige preskrbe s hrano pa štejejo za zavrženje živil. Dober primer take

⁽¹⁾ Merila za stranske proizvode, da se proizvodi ne štejejo za odpadke (pojasnjevalna opomba iz Priloge k temu obvestilu):

- proizvodnja kot sestavni del proizvodnega procesa;
- možnost neposredne uporabe brez kakršne koli nadaljnje obdelave, razen običajnih industrijskih postopkov;
- zagotovljena je nadaljnja uporaba kot živalska krma: ni le možnost, temveč je zagotovljeno, da bo material uporabljen v skladu z zakonodajo o varnosti krme;
- nadaljnja uporaba je zakonita, tj. snov ali predmet izpolnjuje vse zahteve, povezane s proizvodom, okoljem in varstvom zdravja za določeno uporabo.

prakse je, da se lahko tovarnjakom, ki prevažajo živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi, temveč vstopu v krmno verigo (npr. pakirani piškoti, ki se prevažajo čez meje med državami članicami), naloži globa, če ne izpolnjujejo zahtev iz okvirne direktive o odpadkih, ker država članica prejemnica pošiljko šteje za odpadke.

Zahteva o skladnosti z zakonodajo Unije o odpadkih, preden živila neživalskega izvora lahko postanejo krma, pomeni znatno breme za nosilce dejavnosti, ki jih nameravajo dobaviti v krmno verigo. Navedena zahteva lahko pomeni ovire za prosti pretok takšnih proizvodov na notranjem trgu, saj nekatere države članice zahtevajo uporabo pravil za prevoz na podlagi zakonodaje Unije o odpadkih, medtem ko druge uporabljajo živilsko zakonodajo. Trenutno poteka revizija okvirne direktive o odpadkih, predlog Komisije ⁽¹⁾ pa predvideva izključitev materialov neživalskega izvora, ki so namenjeni za uporabo kot krma, iz njenega področja uporabe.

Pristop z datumom uporabe ali minimalnim rokom trajanja iz oddelka 5.1 in pristop „material, ki pade na tla v obratih živilske dejavnosti“ iz oddelka 5.2 se uporabljata za končne proizvode iz tega oddelka.

Povzetek oddelka

1. *Stranski proizvodi neživalskega izvora iz živilske industrije, kot so navedeni v točki (a) tega oddelka, se ne bi smeli samodejno šteti za odpadke in lahko neposredno sodijo v zakonodajo o krmi.*
2. *Nosilci živilske dejavnosti so tisti, ki morajo dokazati, da stranski proizvod neživalskega izvora, kot je naveden v točki (a) tega oddelka in ki ga dajo na trg kot krmo, ni odpadke. Vendar bi bilo treba splošno zahtevo po certifikatu, da določen proizvod ni odpadke, šteti za nepotrebno, glede na to, da so nosilci živilske dejavnosti, ki takšne stranske proizvode dajejo na trg kot krmo, registrirani tudi kot nosilci dejavnosti poslovanja s krmo.*
3. *Ob upoštevanju prihodnje izključitve materialov neživalskega izvora, ki so namenjeni uporabi kot krma, iz področja uporabe okvirne direktive o odpadkih, bo dovoljena neposredna uporaba končnih živil iz točke (b) tega oddelka kot krme, ne da bi bilo treba prej upoštevati zakonodajo o odpadkih.*
4. *Do sprejetja in začetka izvajanja revidirane okvirne direktive o odpadkih se za končna živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi in kot so navedena v točki (b) tega oddelka, lahko uporablja zakonodaja Unije o odpadkih in nacionalna zakonodaja o odpadkih, preden se lahko uporabijo kot krma.*

3.2 Zahteve za nosilce živilske dejavnosti, ki dobavljajo živila neživalskega izvora v krmno verigo

Obrate v prehranski verigi ⁽²⁾, ki se ukvarjajo s proizvodnjo, distribucijo, prodajo na debelo in drobno živil neživalskega izvora, je treba registrirati ali odobriti v skladu z Uredbo (ES) št. 852/2004 o higieni živil ⁽³⁾. Popoln seznam odobrenih živilskih obratov Unije v različnih državah članicah je na voljo na naslednji povezavi:

http://ec.europa.eu/food/safety/biosafety/food_hygiene/eu_food_establishments_en.

Sezname živilskih obratov, za katere se ne zahteva odobritev, temveč samo registracija, v celoti urejajo pristojni organi v državah članicah.

3.2.1 Zahteve za nosilce dejavnosti, ki zagotavljajo proizvode kot krmo ali odpadke za predelavo

Načeloma lahko nosilec dejavnosti zagotovi živila, ki niso več namenjena za prehrano ljudi, kot:

- krmo (stranske proizvode iz točke 3.1(a), po sprejetju in začetku izvajanja revidirane okvirne direktive o odpadkih pa tudi proizvode iz točke 3.1(b));

⁽¹⁾ Predlog Direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52015PC0595>.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 178/2002 določa, da je sektor krme sestavni del prehranske verige.

⁽³⁾ Člen 6 Uredbe (ES) št. 852/2004 zahteva, da je vsak obrat nosilca živilske dejavnosti registriran pri pristojnem organu. Namen registracije je omogočiti, da so pristojni organi v državah članicah obveščeni o tem, kje so obrati in kakšne so njihove dejavnosti, kar omogoča izvajanje uradnega nadzora, kadar koli se oceni, da je to potrebno.

— odpadke za predelavo (končne proizvode iz točke 3.1(b)).

(a) Proizvodi, zagotovljeni kot krma

Uredba (ES) št. 183/2005 določa področje uporabe nosilcev dejavnosti poslovanja s krmo, ki jih je treba registrirati v skladu s členom 9 navedene uredbe. Nosilec dejavnosti poslovanja s krmo mora zagotoviti, da so izpolnjene vse zadevne določbe zakonodaje o krmi, kot so pravila o higieni krme, mejnih vrednostih ostankov onesnaževal ali označevanju. Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo, ki niso zajeti v členu 5(1) Uredbe (ES) št. 183/2005 (primarni proizvajalci), morajo uporabiti Prilogo II k navedeni uredbi, vključno z vzpostavitvijo načrta HACCP. Na splošno ⁽¹⁾ mora biti nosilec dejavnosti, ki daje krmo na trg, registriran kot nosilec dejavnosti poslovanja s krmo.

Nosilci živilske dejavnosti, ki dajejo stranske proizvode, ki izhajajo iz postopka proizvodnje živil in kot so navedeni v delu 3.1(a), na trg Unije, se štejejo za nosilce dejavnosti poslovanja s krmo in morajo zagotoviti skladnost z zahtevami zakonodaje o krmi, vključno z njihovo registracijo kot nosilci dejavnosti poslovanja s krmo.

(b) Proizvodi, zagotovljeni kot odpadki za predelavo

Končna živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi, kot je navedeno v delu 3.1(b), bi do sprejetja in začetka izvajanja revidirane okvirne direktive o odpadkih lahko imela status „odpadkov za predelavo“. Tako bi morali nosilci živilske dejavnosti upoštevati nacionalno ureditev za dobavo teh proizvodov v krmno verigo. Ko bodo živila neživalskega izvora, ki so namenjena za uporabo kot krma, izvzeta iz področja uporabe zakonodaje Unije in nacionalne zakonodaje o odpadkih, bodo živila lahko neposredno vstopila v krmno verigo. To je ponazorjeno za star pakiran ⁽²⁾ kruh iz supermarketov: če supermarket tak kruh da na trg kot neskladno (glej del 6.2) krmo (tj. nekdanja živila v skladu z opredelitvijo iz oddelka 1.2) z označbo „proizvodi pekarnstva in testeninarstva“ (vnos 13.1.1 v katalogu posamičnih krmil), se supermarket šteje za nosilca dejavnosti poslovanja s krmo in mora zagotoviti skladnost z zahtevami zakonodaje o krmi, vključno z njegovo registracijo kot nosilca dejavnosti poslovanja s krmo.

3.2.2 *Ukrepi za povečanje uporabe živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, kot krme*

Zahteva za že registriranega nosilca živilske dejavnosti, ki namerava dobaviti živilo za krmno verigo, da se registrira tudi kot nosilec dejavnosti poslovanja s krmo, tako da je odgovoren za vse zahteve glede varnosti krme, bi lahko odvrnila npr. male trgovce z živili na drobno, da to storijo. Glede na cilj povečanja uporabe živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, kot krme obstajata dve možnosti za zmanjšanje bremena za takšne nosilce živilske dejavnosti:

(a) Podpora za nosilca živilske dejavnosti, da izpolnjuje zakonodajo o krmi:

Kot je določeno v členu 22 uredbe o higieni krme, bi se lahko pripravila navodila za trgovce z živili na drobno, ki odpremljajo živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi, kot krmo; navedena navodila bi jim bila v podporo pri izpolnjevanju zakonodaje o krmi (varnostni ukrepi, označevanje, mejne vrednosti za onesnaževala). Poleg tega bi pomoč za trgovce z živili na drobno za razvoj poenostavljenega, posebej prilagojenega sistema HACCP kot nosilce dejavnosti poslovanja s krmo lahko zagotovila združenja zainteresiranih strani.

⁽¹⁾ Komisija je začela projekt za smernice, ki med drugim obravnavajo vprašanje začetka krmne verige. Namen tega dokumenta je razvoj sistema na meji med živilom in krmo, s katerim se prepreči odvečno upravno breme, hkrati pa zagotovi integriteta krmne verige (Smernice za izvajanje nekaterih določb Uredbe (ES) št. 183/2005 o zahtevah glede higiene).

⁽²⁾ V Prilogi III k Uredbi (ES) št. 767/2009 so „Embalaža in deli embalaže od uporabe proizvodov v kmetijsko-živilski industriji“ navedeni kot materiali, katerih dajanje na trg ali uporaba za prehrano živali sta prepovedana.

(b) Nosilec živilske dejavnosti da zadevni proizvod na trg kot „živilo“:

Trгоvec z živil na drobno, registriran ali odobren v skladu z Uredbo (ES) št. 852/2004, da živila kot taka v skladu z določbami živilske zakonodaje na trg za nosilca dejavnosti poslovanja s krmo, ki zbira živila za pretvorbo v krmo ali jih neposredno pretvori v krmo ⁽¹⁾. Krmna veriga se začne, ko nosilec dejavnosti prejme živilo. Ta nosilec dejavnosti poslovanja s krmo je odgovoren za skladnost z zakonodajo o krmi. V zgornjem primeru bi supermarket star kruh dobavil proizvajalcu krme. Nosilcu živilske dejavnosti ne bi bilo treba biti registriran na podlagi Uredbe (ES) št. 183/2005, ker je proizvod, ki ga dobavlja, še vedno živilo kot tako (tj. uporabljajo se pravila za živila) in še ni krma. Poleg tega se ne more dostaviti neposredno kmetom za krmljenje živali, ker ni primerno za oralno krmljenje živali brez nadaljnje predelave.

Povzetek oddelka

5. *Do sprejetja in začetka izvajanja revidirane okvirne direktive o odpadkih lahko živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi, vstopajo v krmno verigo kot „odpadki za predelavo“ na podlagi zakonodaje Unije in nacionalne zakonodaje, ki urejata takšne odpadke.*
6. *Navodila za nosilce živilske dejavnosti, ki dobavljajo živila neživalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi, kot krmo, bi lahko zmanjšala njihovo breme pri izpolnjevanju pravil iz zakonodaje o krmi.*
7. *Trgovci z živil na drobno, ki dobavljajo zadevni proizvod kot živilo nosilcu dejavnosti poslovanja s krmo, ki ga pretvori v krmo, niso obvezani biti registrirani kot nosilci dejavnosti poslovanja s krmo.*

POGLAVJE 4

ŽIVILA, KI VSEBUJEJO PROIZVODE ŽIVALSKEGA IZVORA IN KI NISO VEČ NAMENJENA PREHRANI LJUDI

4.1 Živila, ki so sestavljena iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirana

Živila, ki so sestavljena iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirana, se ne smejo neposredno uporabljati v proizvodnji krme. Za njih je treba vedno najprej upoštevati določbe uredbe o živalskih stranskih proizvodih. Ta uredba jasno razlikuje med živilom živalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi iz komercialnih razlogov ali zaradi težav pri proizvodnji ali napak pri pakiranju ali drugih napak (tj. zavržena živila), in odpadki iz gostinskih dejavnosti. Zaradi odsotnosti opredeljene minimalne vsebnosti materialov živalskega izvora se za vsa taka živila, ki so sestavljena iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirana, uporablja zakonodaja o živalskih stranskih proizvodih.

Nosilec živilske dejavnosti, ki se odloči za dobavo takih živil živalskega izvora za uporabo kot krma, je izključen iz področja uporabe Okvirne direktive o odpadkih (člen 2(2)(b)) in je predmet nadzora iz zakonodaje o živalskih stranskih proizvodih.

Živalski stranski proizvodi, kontaminirani z odpadki ⁽²⁾, ki so predmet nadzora na podlagi Okvirne direktive o odpadkih, se razglasijo za material kategorije 2 ali 1 v skladu z Uredbo o živalskih stranskih proizvodih in ne smejo vstopiti v krmno verigo na kateri koli poznejši stopnji.

V skladu s členom 10(e) uredbe o živalskih stranskih proizvodih se živalski stranski proizvodi, pridobljeni pri proizvodnji proizvodov, namenjenih prehrani ljudi, vključno z razmaščenimi kostmi, ocvirki ter blatom iz centrifug in separatorjev od predelave mleka, kategorizirajo kot snovi kategorije 3 (uporaba kot krma) na podlagi navedene uredbe.

⁽¹⁾ Ta živila se razlikujejo od nekdanjih živil, kot so opredeljena v oddelku 1.2, ker nosilec dejavnosti, odgovoren za dajanje na trg, ne zagotavlja, da „ne predstavljajo tveganja za zdravje, kadar se uporabljajo kot krma“.

⁽²⁾ V zvezi s prisotnostjo ali ostanki embalaže se uporablja oddelek 6.2.

V skladu s členom 10(f) uredbe o živalskih stranskih proizvodih se živila, ki vsebujejo proizvode živalskega izvora, ki niso več namenjeni prehrani ljudi iz komercialnih razlogov ali zaradi težav pri proizvodnji ali napak pri pakiranju ali drugih napak, ki ne predstavljajo tveganja za javno zdravje ali zdravje živali, kategorizirajo kot snovi kategorije 3. Snovi kategorije 3 iz člena 10(f) uredbe o živalskih stranskih proizvodih se običajno dostavijo v obrat za predelavo živalskih stranskih proizvodov skupaj ali pomešane z ovojno in embalažo, ki pa spadata med odpadni material. Ovojna in embalaža sta ločeni od živalskih stranskih proizvodov samo v obratu za predelavo živalskih stranskih proizvodov kategorije 3. Mešanice odpadkov in živalskih stranskih proizvodov ni treba a priori razvrstiti kot snovi kategorije 2 ali celo kategorije 1.

Za živila živalskega izvora, ki niso več namenjena za prehrano ljudi, za uporabo kot krma, se uporabljajo posebne zahteve glede predelave in omejitve uporabe, kot je določeno v oddelku 4.3 tega obvestila.

4.2 Registracija nosilcev živilske dejavnosti, ki dobavljajo živila živalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi

Vsi nosilci dejavnosti, ki so dejavni na kateri koli stopnji nastajanja, prevoza, ravnanja, predelave, shranjevanja, dajanja na trg, distribucije, uporabe ali odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov morajo biti registrirani v skladu s členom 23 uredbe o živalskih stranskih proizvodih, razen če so že bili odobreni v skladu s členom 24 navedene uredbe. Seznam nosilcev dejavnosti, objektov ali obratov, registriranih ali odobrenih v skladu z uredbo o živalskih stranskih proizvodih, je objavljen na naslednji povezavi:

http://ec.europa.eu/food/safety/animal-by-products/approved-establishments_en.

V skladu s členom 23(4) uredbe o živalskih stranskih proizvodih se registracija ne zahteva za obrate, kjer nastajajo živalski stranski proizvodi in ki so že odobreni ali registrirani v skladu z Uredbo (ES) št. 852/2004 ali Uredbo (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾. Vendar nosilci dejavnosti z navedenim odstopanjem niso izvzeti iz obveznosti odobritve na podlagi uredbe o živalskih stranskih proizvodih, če izvajajo dejavnosti, opisane v členu 24 navedene uredbe.

Predelani živalski stranski proizvodi za uporabo kot krma se lahko dobavljajo samo nosilcem dejavnosti poslovanja s krmo, ki so registrirani ali odobreni v skladu z Uredbo (ES) št. 183/2005.

4.3 Zahteve glede predelave in omejitve uporabe živil živalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi

Uredba o živalskih stranskih proizvodih in uredba o transmisivnih spongiformnih encefalopatijah določata stroga pravila, ki omejujejo morebitno uporabo kot krme živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi ter so sestavljena iz snovi živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirana, glede na vrsto snovi živalskega izvora, ki jih vsebujejo. Na primer, živila, ki vsebujejo beljakovine prežvekovalcev, razen mleka/mlečnih proizvodov, ali topljene maščobe, je treba izključiti iz uporabe kot krma za rejne živali, razen za kožuharje. Kot drug primer se živila, ki vsebujejo ribe, ne smejo uporabljati neposredno kot krma, lahko pa se nadalje obdelajo v ribjo moko, s katero pa se ne smejo krmiti prežvekovalci, razen neodstavljenih prežvekovalcev. Zato morajo predelovalci živil ločiti pretok živil, ki vsebujejo snovi živalskega izvora, v živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi in so primerna/neprimerna za krmno verigo ali so primerna samo za nekatere vrste živali, ter uporabiti ustrezno obdelavo in označevanje za zagotovitev končne uporabe, ki je varna za zdravje ljudi in živali ter je v skladu z uredbo o živalskih stranskih proizvodih in uredbo o transmisivnih spongiformnih encefalopatijah.

Uredba o živalskih stranskih proizvodih in uredba o transmisivnih spongiformnih encefalopatijah z namenom varovanja zdravja živali zajemata zahteve glede predelave in omejitve uporabe v krmi živil živalskega izvora, ki niso več namenjena prehrani ljudi. Številni proizvodi živalskega izvora so lahko varni za prehrano ljudi, toda niso varni za zdravje živali, npr. zato ker lahko vsebujejo patogene, ki povzročajo slinavko in parkljevko, klasično prašičjo kugo ali afriško prašičjo kugo. Uredba o transmisivnih spongiformnih encefalopatijah poleg tega vključuje „popolno prepoved krmljenja“, s katero je prepovedano krmljenje rejnih živali s predelanimi živalskimi beljakovinami, pri čemer velja nekaj omejenih odstopanj, da se prepreči recikliranje BSE v krmni verigi. Zato številni proizvodi živalskega izvora, ki so primerni za prehrano ljudi, niso primerni za uporabo kot krma brez nadaljnje predelave ali morajo delno biti izključeni iz krmne verige.

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55).

Nobena rejna žival, razen kožuharjev, se ne sme krmiti z živili, ki niso več namenjena prehrani ljudi in ki vsebujejo beljakovine prežvekovalcev, razen mlečnih proizvodov. Iz tega razloga sta krma za kožuharje in hrana za hišne živali edini dovoljeni uporabi v krmi odstranjenih živil, ki vsebujejo beljakovine prežvekovalcev, razen mlečnih proizvodov. Vendar pa se rejne živali lahko krmito z živili, ki niso več namenjena prehrani ljudi, so predelana v topljene maščobe prežvekovalcev v skladu z zakonodajo o živalskih stranskih proizvodih ter ne vsebujejo več kot 0,15 mas. % netopnih nečistoč.

Zahteve glede predelave in dajanja na trg zavrženih živil živalskega izvora so določene v Prilogi X k Uredbi Komisije (EU) št. 142/2011 ⁽¹⁾.

Snovi kategorije 3 iz člena 10(a) do (m) uredbe o živalskih stranskih proizvodih se lahko uporabljajo za proizvodnjo krme za rejne živali, potem ko so bile predelane v predelane živalske beljakovine ali topljene maščobe v skladu s Prilogo X k Uredbi (EU) št. 142/2011.

Surovo meso se lahko uporablja za proizvodnjo hrane za hišne živali, ki se da na trg v skladu s členom 35 uredbe o živalskih stranskih proizvodih in zahtevami iz Priloge XIII k Uredbi (EU) št. 142/2011.

Nekdanja živila se lahko uporabljajo za proizvodnjo krme za kožuharje, ki se da na trg v skladu s členom 36 uredbe o živalskih stranskih proizvodih.

Nekatere snovi kategorije 3 iz oddelka 10 Priloge X k Uredbi (EU) št. 142/2011 se lahko dajo na trg za krmljenje rejnih živali brez nadaljnje predelave, če za snovi velja naslednje:

- po poreklu so iz Unije,
- so bile predelane, kot je opredeljeno v členu 2(1)(m) Uredbe (ES) št. 852/2004 ali v skladu z Uredbo (EU) št. 142/2011,
- niso bile v stiku s katero koli drugo snovjo kategorije 3 in
- uvedeni so bili vsi previdnostni ukrepi za preprečitev kontaminacije navedene snovi.

V skladu z delom II oddelka 4 poglavja II Priloge X k Uredbi (EU) št. 142/2011 lahko pristojni organ dovoli predelavo, uporabo in skladiščenje mleka, proizvodov na osnovi mleka in proizvodov, pridobljenih iz mleka, ki spadajo v snovi kategorije 3, razen blata iz centrifug in separatorjev od predelave mleka, iz člena 10(e) uredbe o živalskih stranskih proizvodih ter mleka, proizvodov na osnovi mleka in proizvodov, pridobljenih iz mleka iz člena 10(f) in (h) navedene uredbe. Pristojni organ lahko na primer dovoli neposredno distribucijo proizvodov na osnovi mleka nekaterim živinorejcem.

Poleg tega lahko v skladu s členom 18 uredbe o živalskih stranskih proizvodih za svoje ozemlje dovoli zbiranje in uporabo snovi kategorije 2 in snovi kategorije 3 za krmo za živali iz živalskih vrtov, cirkuške živali, plazilce in ptice roparice, razen živali iz živalskih vrtov ali cirkuških živali, kožuharje, prostoživeče živali, pse iz priznanih vzrejnih legel ali tropov lovskih psov, pse in mačke v zavetiščih ali ličinke in črve za ribiške vabe.

Naslednja tabela ⁽²⁾ povzema odobrene uporabe v krmi in zahtevano obdelavo živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi in ki vsebujejo snovi živalskega izvora, v skladu z uredbo o živalskih stranskih proizvodih in uredbo o transmisivnih spongiformnih encefalopatijah (kot sta bili v veljavi 1. oktobra 2017).

⁽¹⁾ Uredba Komisije (EU) št. 142/2011 z dne 25. februarja 2011 o izvajanju Uredbe (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter o izvajanju Direktive Sveta 97/78/ES glede nekaterih vzorcev in predmetov, ki so izvzeti iz veterinarskih pregledov na meji v skladu z navedeno direktivo (UL L 54, 26.2.2011, str. 1).

⁽²⁾ Tabelo bi bilo treba brati od leve proti desni na naslednji način: proizvodi v prvem stolpcu se lahko brez nadaljnje obdelave uporabljajo za proizvodnjo hrane za hišne živali in krme za kožuharje (da/ne v drugem stolpcu) ter jih je treba nadalje predelati v skladu z zakonodajo o živalskih stranskih proizvodih, da se lahko uporabijo v kremi za rejne živali, ki niso kožuharji (da/ne v tretjem stolpcu), ali v hrani za hišne živali (kadar je v drugem stolpcu naveden „ne“), v četrtem stolpcu pa je navedeno, ali obstajajo omejitve za njihovo uporabo v krmi za rejne živali, razen za kožuharje. Glede videza okenc: čim temnejše je ozadje, tem bolj je omejena uporaba.

Živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi ter so sestavljena iz naslednjega, vsebujejo naslednje oz. so kontaminirana z naslednjim ⁽¹⁾ :	Brez nadaljnje obdelave se lahko uporablja za hrano za hišne živali ali za krmo za kožuharje:	Mora se nadalje predelati v skladu z zakonodajo o živalskih stranskih proizvodih, da se lahko uporabi kot krma za rejne živali, ki niso kožuharji:	Dovoli se kot krma za naslednje živali:
— mleko, proizvodi na osnovi mleka in proizvodi, pridobljeni iz mleka, — jajca, jajčni proizvodi, — med, — topljene maščobe, — želatina/kolagen, ki ne izvira iz prežvekovalcev, če za snovi živalskega izvora velja naslednje: — po poreklu so iz Unije, — bile so predelane v skladu z zakonodajo o higieni živil.	DA	NE	vse živali
— mleko, proizvodi na osnovi mleka in proizvodi, pridobljeni iz mleka, — jajca, jajčni proizvodi, — med, — topljene maščobe, — želatina/kolagen, ki ne izvira iz prežvekovalcev, če snovi živalskega izvora NISO bile predelane (npr. jedilna jajca, surovo mleko, med, tiramisu, ki vsebuje surova jajca, itd.) ali izvirajo iz tretjih držav.	NE	DA	vse živali
ribe ali ribiški proizvodi	NE	DA	živali, ki niso prežvekovalci, vključno z živalmi iz akvakulture, hišnimi živalmi in kožuharji
meso, ki ne izvira iz prežvekovalcev	DA	DA	živali iz akvakulture, hišne živali in kožuharji
proizvodi iz mesa ali krvi, ki ne izhaja iz prežvekovalcev	DA pod nekaterimi pogoji	DA	živali iz akvakulture, hišne živali in kožuharji

⁽¹⁾ Če zavrženo živilo vsebuje več kategorij proizvodov živalskega izvora iz tabele ali je z njimi kontaminirano, se uporablja strožje pravilo.

Živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi ter so sestavljena iz naslednjega, vsebujejo naslednje oz. so kontaminirana z naslednjim ⁽¹⁾ :	Brez nadaljnje obdelave se lahko uporablja za hrano za hišne živali ali za krmo za kožuharje:	Mora se nadalje predelati v skladu z zakonodajo o živalskih stranskih proizvodih, da se lahko uporabi kot krma za rejne živali, ki niso kožuharji:	Dovoli se kot krma za naslednje živali:
želatina, kolagen ali meso prežvekovalcev	DA	ni relevantno	hišne živali in kožuharji
proizvodi iz mesa prežvekovalcev	NE	ni relevantno	hišne živali in kožuharji

4.4 Prevoz

V skladu s povezanim branjem uredb (ES) št. 178/2002 in (ES) št. 852/2004 mora biti prevoz živil ločen od prevoza živalskih stranskih proizvodov in se mora izvajati v drugačnih, namenskih zabojnikih/tovornjakih. Živalski stranski proizvodi se morajo prevažati v prevoznih sredstvih, ki so odobrena ali registrirana v skladu z uredbo o živalskih stranskih proizvodih, in jih mora spremljati trgovinski dokument.

Povzetek poglavja

8. Živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi in so sestavljena iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirana, se ne smejo neposredno uporabiti pri proizvodnji krme, temveč morajo najprej izpolnjevati zahteve iz določb uredbe o živalskih stranskih proizvodih.
9. Načeloma morajo biti vsi nosilci dejavnosti, ki so dejavni na kateri koli stopnji proizvodnje živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, njihovega prevoza, ravnanja z njimi, njihove predelave, shranjevanja, dajanja na trg, distribucije, uporabe ali odstranjevanja, registrirani v skladu z uredbo o živalskih stranskih proizvodih.
10. Za živila, ki so sestavljena iz proizvodov živalskega izvora, jih vsebujejo oz. so z njimi kontaminirana ter niso več namenjena prehrani ljudi, temveč uporabi kot krma, veljajo posebne zahteve glede predelave in omejitve glede uporabe.

POGLAVJE 5

POMISLEKI O ŽIVILIH, PRI KATERIH POTEČETA DATUM UPORABE IN MINIMALNI ROK TRAJANJA, IN O MATERIALU, KI PADE NA TLA V OBRATIH ŽIVILSKE DEJAVNOSTI

5.1 Živila, pri katerih potečeta datum uporabe in minimalni rok trajanja

Označevanje datumov na živilih je bilo vzpostavljeno z Uredbo (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾. V skladu z njenim členom 24(1) imajo hitro pokvarljiva živila datum uporabe. Nosilci živilske

⁽¹⁾ Če zavrženo živilo vsebuje več kategorij proizvodov živalskega izvora iz tabele ali je z njimi kontaminirano, se uporablja strožje pravilo.

⁽²⁾ Uredba (EU) št. 1169/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o zagotavljanju informacij o živilih potrošnikom, spremembah uredb (ES) št. 1924/2006 in (ES) št. 1925/2006 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Komisije 87/250/EGS, Direktive Sveta 90/496/EGS, Direktive Komisije 1999/10/ES, Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Komisije 2002/67/ES in 2008/5/ES in Uredbe Komisije (ES) št. 608/2004 (UL L 304, 22.11.2011, str. 18).

dejavnosti so odgovorni za določitev datuma uporabe ali minimalnega roka trajanja, tj. trajanja uporabnosti, ob upoštevanju varnosti, kakovosti in tržnih pomislekov. Nekatera živila so izvzeta iz obveznosti označevanja minimalnega roka trajanja, kar na primer velja za sveže sadje in nepokvarljiva živila, kot so sol, sladkor in kis. Edina kategorija živil, pri katerih je označevanje datuma predpisano z zakonodajo EU, so jedilna jajca ⁽¹⁾.

Težave pri pogostejši uporabi živil, pri katerih poteče minimalni rok trajanja, kot krme je, da v nekaterih državah članicah pristojni organi samodejno kategorizirajo taka živila kot:

- snovi kategorije 2 v skladu s členom 9 uredbe o živalskih stranskih proizvodih, če vsebujejo proizvode živalskega izvora, s čimer se izključi njihova uporaba kot krma, ali
- odpadke, če ne vsebujejo proizvodov živalskega izvora, s čimer se izključijo kot krma ali pa morajo biti vsaj obravnavani v skladu z zakonodajo o odpadkih, preden se lahko pretvorijo v krmo.

Minimalni rok trajanja je bolj standard kakovosti kot standard varnosti. Odgovorni nosilec živilske dejavnosti bi moral pri vsakem primeru posebej na podlagi načel HACCP preveriti, ali obstaja tveganje za javno zdravje ali zdravje živali. Če tveganje ne obstaja, se lahko zadevno živilo uporabi kot krma.

Datum uporabe je obravnavan v členu 24(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011:

- „Pri živilih, ki so z mikrobiološkega vidika hitro pokvarljiva in lahko zato po krajšem obdobju predstavljajo neposredno nevarnost za zdravje ljudi, se datum minimalne trajnosti zamenja z datumom uporabe. Šteje se, da po datumu uporabe živilo ni varno v skladu s členom 14(2) do (5) Uredbe (ES) št. 178/2002.“
- Cilj navedene določbe je pojasniti, da se zadevno živilo, pri katerem je potekel datum uporabe, ne sme dati na živilski trg Unije, ker ni varno za prehrano ljudi. Ker se člen 24(1) Uredbe (EU) št. 1169/2011 sklicuje na člen 14 Uredbe (ES) št. 178/2002, ki določa splošne zahteve glede varnosti živil, in ne na člen 15 navedene uredbe (zahteve glede varnosti krme), se lahko živila, ki niso več primerna za prehrano ljudi, kljub temu namenijo za proizvodnjo krme za rejne živali.
- Vendar morajo živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi in vsebujejo živalske proizvode, izpolnjevati zahteve iz uredbe o živalskih stranskih proizvodih. Člen 14(d) navedene uredbe natančno določa, da se kot krma ne smejo uporabljati snovi kategorije 3, ki so se zaradi razgradnje ali kvarjenja tako spremenile, da zaradi tega pomenijo nesprejemljivo tveganje za javno zdravje in zdravje živali. Člen 15 Uredbe (ES) št. 178/2002 prepoveduje dajanje v promet ali krmljenje živali za pridobivanje hrane s krmo, ki ni varna. Člen 4 Uredbe (ES) št. 767/2009 to pravilo razširja na vse živali.
- V skladu s členom 17(1) Uredbe (ES) št. 178/2002 so nosilci dejavnosti poslovanja s krmo v vseh fazah pridelave, predelave in distribucije v podjetjih pod njihovim nadzorom primarno odgovorni za zagotavljanje, da krma izpolnjuje zahteve živilske zakonodaje, ki veljajo za njihove dejavnosti, in preverjanje izpolnjevanja teh zahtev. Če nosilci dejavnosti ne morejo zagotoviti izpolnjevanja zahtev iz člena 10(f) uredbe o živalskih stranskih proizvodih („[...] ne predstavljajo tveganja za javno zdravje ali zdravje živali“) ali zagotoviti zbiranja in predelave snovi kategorije 3 v krmo brez kontaminacije s snovmi kategorije 2, kot je določeno v členu 9(g) uredbe o živalskih stranskih proizvodih, se celotna pošiljka kategorizira kot snov kategorije 2 (prepovedana uporaba kot krma).

⁽¹⁾ Minimalni rok trajanja se uporablja za jajca, ki se tržijo kot (jedilna) jajca razreda A/sveža, in je določen v Uredbi Komisije (ES) št. 589/2008 z dne 23. junija 2008 o podrobnih pravilih za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1234/2007 glede tržnih standardov za jajca (UL L 163 24.6.2008, str. 6) (člen 12). Uredba (ES) št. 853/2004, ki določa posebna higienska pravila za živila živalskega izvora (točka 3 poglavja 1 oddelka X Priloge III), nadalje določa, da morajo biti jajca potrošniku dostavljena v 21 dneh po tem, ko so bila znesena.

5.2 Material, ki pade na tla v obratih živilske dejavnosti

Nekateri predelovalci živil poročajo, da se živila samodejno štejejo za odpadke (zavržena živila), če padejo na tla v obratih živilske dejavnosti. To je morda upravičeno v zvezi s prehrano ljudi, ne pa tudi s prehrano živali. Stik s tlemi kot tak ne bi smel izključiti uporabe materiala, ki je padel na tla, kot krme, če ima proizvajalec vzpostavljene naslednje ukrepe:

- protokol za ohranjanje čistoče tal,
- ukrepe za preprečevanje mikrobiološke, kemične ali fizikalne kontaminacije in
- ustrezno opremo za zbiranje živil s tal.

Navedeni ukrepi morajo biti opredeljeni, ocenjeni in ustrezni ter morajo kot del obveznega sistema HACCP nosilca dejavnosti obravnavati zlasti uporabe tega materiala kot krme v poznejših stopnjah verige. Vendar je treba živila živalskega izvora, ki so bila ocenjena kot neprimerna za prehrano ljudi zaradi prisotnosti tujih teles v navedenih proizvodih, kategorizirati kot snovi kategorije 2, s katerimi se ne smejo krmiti rejne živali, razen kožuharji. Nosilci dejavnosti poslovanja s krmo, ki dajejo krmo na trg, morajo še vedno zagotavljati, da je krma čista, pristna, nespremenjena, primerna za svoj namen in tržne kakovosti.

Povzetek poglavja

11. *Živila, pri katerih je potekel minimalni rok trajanja, se lahko uporabijo kot krma, če izpolnjujejo varnostne zahteve v skladu z zakonodajo o krmi in če v primeru živil, ki vsebujejo proizvode živalskega izvora, izpolnjujejo zahteve iz določb uredbe o živalskih stranskih proizvodih.*
12. *Živila, pri katerih je potekel datum uporabe, ne bi smela biti samodejno izključena iz uporabe kot krma. Če nosilec dejavnosti poslovanja s krmo lahko za živilo, pri katerem je potekel datum uporabe, zagotovi, da ne pomeni tveganja za zdravje živali in javno zdravje, bi bilo treba omogočiti, da živilo vstopi v krmno verigo.*
13. *Materiala, ki pade na tla v živilskih obratih, pod nekaterimi pogoji ne bi smeli samodejno zavreči in bi ga moralo biti mogoče uporabiti kot krmo, če se s tem ne pojavi tveganje za zdravje živali in javno zdravje.*

POGLAVJE 6

DAJANJE KRME NA TRG

V skladu z Uredbo (ES) št. 767/2009 se za živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi, temveč za krmo, poleg zahtev za snovi kategorije 3 iz uredbe o živalskih stranskih proizvodih uporabljajo naslednja pravila:

6.1 Označevanje in embalaža

Zahteve iz določb poglavja 4 Uredbe (ES) št. 767/2009 o predstavljanju, označevanju in embaliranju se uporabljajo za dajanje na trg nekdanjih živil zaradi njihovega statusa kot posamičnih krmil. Za pošiljke posamičnih krmil v razsutem stanju se lahko podatki, zahtevani pri označevanju, navedejo v spremnih dokumentih. Informacije, ki se navedejo v navedenih spremnih dokumentih, vključujejo zadevne podatke o krmi, zahtevane pri označevanju, in ne podatke, ki so morda še vedno prisotni na oznakah živilih.

Medtem ko člen 8(8) Uredbe (EU) št. 1169/2011 določa izvzetje iz splošnih zahtev glede označevanja za dobave med nosilci živilskih dejavnosti, Uredba (ES) št. 767/2009 ne določa odstopanja za dobave enega nosilca dejavnosti poslovanja s krmo drugemu, ki ni končni uporabnik (imetnik živali).

6.2 Omejitev uporabe

Nekdanja živila z embalažo (Priloga III k Uredbi (ES) št. 767/2009), prekomerno kemijsko kontaminacijo (Direktiva 2002/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾) ali mikrobiološko kontaminacijo ⁽²⁾ je prepovedano neposredno uporabljati kot krmo. Taka posamična krmila se štejejo za neskladno krmo. V skladu s členom 20 Uredbe (ES) št. 767/2009 mora biti pri označevanju takih proizvodov jasno navedeno, da se jih ne sme uporabiti kot krmo brez predelave ali dekontaminacije. V skladu s Prilogo VIII k navedeni uredbi mora biti pri označevanju navedena tudi ustrezna predelava, kot je odstranjevanje embalaže ali dekontaminacija, ki sta potrebni, da je proizvod upravičen do uporabe kot krma.

Povzetek poglavja

14. *Splošne zahteve glede označevanja krme se uporabljajo za nekdanja živila. Informacije, ki so morda še vedno prisotne na oznakah živil, ne zagotavljajo skladnosti z navedenimi zahtevami in so nerelevantne za navedeni namen.*
15. *Pri označevanju živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi in niso skladna z zakonodajo o varnosti krme (tj. neskladna krma), je treba jasno navesti, da se lahko kot krma uporabijo le po ustrezni predelavi.*

⁽¹⁾ Direktiva 2002/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. maja 2002 o nezaželenih snoveh v živalski krmi (UL L 140 30.5.2002, str. 10).

⁽²⁾ Živalski stranski proizvodi, kategorizirani kot snovi kategorije 1 ali 2, ne morejo spremeniti svoje kategorije po dekontaminaciji ali razstrupljanju.

PRILOGA

Pojasnjevalna opomba glede uporabe meril za stranske proizvode iz člena 5 okvirne direktive o odpadkih za proizvode živilske industrije, ki niso sestavljeni iz proizvodov živalskega izvora, namenjenih za krmo, jih ne vsebujejo ali z njimi niso kontaminirani (na podlagi Sporočila Komisije COM(2007) 59 final):

1. *Nadaljnja uporaba snovi ali predmeta je zanesljiva.*

Ker se iz teh snovi proizvaja krma, se pod pogojem, da imajo nekatere lastnosti, ki omogočajo njihovo uporabo kot krma, obravnavajo kot posamična krmila in so zato vključena v sistem sledljivosti prehranske verige.

2. *Snov ali predmet se lahko neposredno uporabi brez kakršne koli nadaljnje predelave, razen običajnih industrijskih praks.*

Običajne industrijske prakse vključujejo vse korake, ki so potrebni za proizvod, kot so:

- filtracija, umivanje ali sušenje materialov;
- dodajanje materialov, potrebnih za nadaljnjo uporabo; ali
- izvajanje nadzora kakovosti.

Vendar se pri tem obdelave, ki se običajno štejejo za postopke predelave, načeloma ne morejo šteti za normalno industrijsko prakso. Nekatere od teh predelovalnih nalog se lahko izvajajo na proizvajalčevem mestu proizvodnje, nekatere na mestu naslednjega uporabnika, nekatere pa pri vmesnih uporabnikih, pod pogojem da izpolnjujejo merilo, da se „[snov ali predmet] proizvaja kot sestavni del nekega proizvodnega procesa“. Predelovalci, ki predelujejo živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi, morajo uporabiti postopke predelave, ki so navedeni v katalogu posamičnih krmil ter so splošno priznane in sprejete industrijske prakse.

3. *Snov ali predmet se proizvaja kot sestavni del nekega proizvodnega procesa.*

Z vse večjo specializacijo industrijskih procesov dejavnosti, ki se izvajajo zunaj proizvajalčevega mesta proizvodnje (kot so sušenje, rafiniranje, umivanje), ne preprečujejo, da bi se material štel za stranski proizvod. Uporaba živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, v proizvodnji krmnih mešanic ne zahteva dodatnega postopka predelave. Predelovalci, ki predelujejo živila, ki niso več namenjena prehrani ljudi (nosilci dejavnosti poslovanja s krmo), zbirajo materiale, ki se obdelajo kot surovina za namene krme, in zagotavljajo namenski proizvodni proces.

4. *Nadaljnja uporaba je zakonita, tj. snov ali predmet izpolnjuje vse s proizvodom, okoljem in zdravstvenim varstvom povezane zahteve za določeno uporabo, in ne bo povzročila splošnega škodljivega vpliva na okolje ali zdravje ljudi.*

Za nadaljnjo uporabo živil, ki niso več namenjena prehrani ljudi, v živalski krmi veljajo zahteve iz zakonodaje Unije o krmi, zlasti iz uredbe o higieni krme, ki vključuje obveznost nosilcev dejavnosti poslovanja s krmo, da v celoti izvajajo načrt HACCP, ter uredbe o trženju krme in splošne živilske zakonodaje.

Novi motiv na nacionalni strani eurokovancev, namenjenih obtoku

(2018/C 133/03)

Motiv na nacionalni strani novega spominskega dvoeurskega kovanca, namenjenega obtoku, ki ga izda Republika San Marino

Eurokovanci, namenjeni obtoku, so zakonito plačilno sredstvo na celotnem euroobmočju. Komisija objavi opis motivov vseh novih eurokovancev, da bi z njim seznanila javnost in vse, ki s kovanci rokujejo ⁽¹⁾. V skladu s sklepi Sveta z dne 10. februarja 2009 ⁽²⁾ lahko države članice euroobmočja in države, ki so z Evropsko unijo sklenile monetarni sporazum o izdaji eurokovancev, izdajo obtoku namenjene spominske eurokovance, če izpolnjujejo določene pogoje, zlasti da uporabijo samo kovanec v vrednosti 2 EUR. Takšni kovanci imajo enake tehnične lastnosti kot ostali dvoeurski kovanci, le da je na nacionalni strani kovanca vgraviran spominski motiv z velikim simbolnim pomenom v nacionalnem ali evropskem merilu.

Država izdajateljica: Republika San Marino

Priložnostni motiv: 500. obletnica rojstva slikarja Tintoretta

Opis motiva: Na sredini kovanca so vgravirani detajl iz Tintorettovega Marijinega obiskanja (upodobitev Marijinega obiska pri Elizabeti) ter letnici „1518–2018“; na obodu je: zgoraj napis „SAN MARINO“, spodaj pa „Tintoretto“; na levi strani pa začetnice oblikovalke Luciane de Simoni, „LDS“, ter črka „R“, ki pomeni rimsko kovnico.

Na obročku je dvanajst zvezd evropske zastave.

Obseg izdaje: 60 500 kovancev

Datum izdaje: april 2018

⁽¹⁾ Za vse motive na nacionalnih straneh kovancev, ki so bili izdani leta 2002, glej UL C 373, 28.12.2001, str. 1.

⁽²⁾ Glej sklepe Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 10. februarja 2009 in Priporočilo Komisije z dne 19. decembra 2008 o skupnih smernicah za nacionalne strani in izdajo eurokovancev, namenjenih obtoku (UL L 9, 14.1.2009, str. 52).

Novi motiv na nacionalni strani eurokovancev, namenjenih obtoku

(2018/C 133/04)

Motiv na nacionalni strani novega spominskega dvoeurskega kovanca, namenjenega obtoku, ki ga izda Vatikanska mestna država

Eurokovanci, namenjeni obtoku, so zakonito plačilno sredstvo na celotnem euroobmočju. Komisija objavi opis motivov vseh novih eurokovancev, da bi z njim seznanila javnost in vse, ki s kovanci rokujejo ⁽¹⁾. V skladu s sklepi Sveta z dne 10. februarja 2009 ⁽²⁾ lahko države članice euroobmočja in države, ki so z Evropsko unijo sklenile monetarni sporazum o izdaji eurokovancev, izdajo obtoku namenjene spominske eurokovance, če izpolnjujejo določene pogoje, zlasti da uporabijo samo kovanec v vrednosti 2 EUR. Takšni kovanci imajo enake tehnične lastnosti kot ostali dvoeurski kovanci, le da je na nacionalni strani kovanca vgraviran spominski motiv z velikim simbolnim pomenom v nacionalnem ali evropskem merilu.

Država izdajateljica: Vatikanska mestna država

Priložnostni motiv: Evropsko leto kulturne dediščine – Laokoontova skupina

Opis motiva: Na kovancu je upodobljen kip Laokoonta in njegovih sinov, imenovan tudi Laokoontova skupina, ki je eno temeljnih del svetovnega kiparstva in med najpomembnejšimi deli v vatikanskih muzejih. Na sredini spodaj je napis države izdajateljice „Città del VATICANO“. Od leve proti desni je v polkrogu napis „ANNO EUROPEO DEL PATRIMONIO CULTURALE“. Zgoraj desno sta leto izdaje „2018“ in oznaka kovnice „R“. Spodaj desno je ime umetnika „D. LONGO“.

Na obročku je dvanajst zvezd evropske zastave.

Obseg izdaje: 101 000

Datum izdaje: 31. maj 2018

⁽¹⁾ Za vse motive na nacionalnih straneh kovancev, ki so bili izdani leta 2002, glej UL C 373, 28.12.2001, str. 1.

⁽²⁾ Glej sklepe Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 10. februarja 2009 in Priporočilo Komisije z dne 19. decembra 2008 o skupnih smernicah za nacionalne strani in izdajo eurokovancev, namenjenih obtoku (UL L 9, 14.1.2009, str. 52).

Novi motiv na nacionalni strani eurokovancev, namenjenih obtoku

(2018/C 133/05)

Motiv na nacionalni strani novega spominskega dvoeurskega kovanca, namenjenega obtoku, ki ga izda Finska

Eurokovanci, namenjeni obtoku, so zakonito plačilno sredstvo na celotnem euroobmočju. Komisija objavi opis motivov vseh novih eurokovancev, da bi z njim seznanila javnost in vse, ki s kovanci rokujejo ⁽¹⁾. V skladu s sklepi Sveta z dne 10. februarja 2009 ⁽²⁾ lahko države članice euroobmočja in države, ki so z Evropsko unijo sklenile monetarni sporazum o izdaji eurokovancev, izdajo obtoku namenjene spominske eurokovance, če izpolnjujejo določene pogoje, od katerih je eden ta, da uporabijo samo kovanec v vrednosti 2 EUR. Takšni kovanci imajo enake tehnične lastnosti kot ostali dvoeurski kovanci, le da je na nacionalni strani kovanca vgraviran spominski motiv z velikim simbolnim pomenom v nacionalnem ali evropskem merilu.

Država izdajateljica: Finska

Priložnostni motiv: Finska kultura savnanja

Opis motiva: Na kovancu je upodobljena finska pokrajina, sredi katere je tipična finska savna ob jezeru. Na dnu je v sredini zapisana letnica izdaje „2018“. Na levi strani je v sredini oznaka države izdajateljice „FI“, na desni v sredini pa oznaka kovnice.

Na obročku je dvanajst zvezd evropske zastave.

Obseg izdaje: 1 000 000

Datum izdaje: oktober 2018

⁽¹⁾ Za vse motive na nacionalnih straneh kovancev, ki so bili izdani leta 2002, glej UL C 373, 28.12.2001, str. 1.

⁽²⁾ Glej sklepe Sveta za ekonomske in finančne zadeve z dne 10. februarja 2009 in Priporočilo Komisije z dne 19. decembra 2008 o skupnih smernicah za nacionalne strani in izdajo eurokovancev, namenjenih obtoku (UL L 9, 14.1.2009, str. 52).

INFORMACIJE DRŽAV ČLANIC

Informativno obvestilo Komisije v skladu s členom 17(5) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti

Javni razpis za opravljanje rednih zračnih prevozov v skladu z obveznostmi javne službe

(Besedilo velja za EGP)

(2018/C 133/06)

Država članica	Francija
Zadevna proga	Le Puy-en-Velay–Pariz (Orly)
Obdobje veljavnosti pogodbe	od 14. januarja 2019 do 13. januarja 2023
Rok za predložitev vlog in ponudb	3. julij 2018 (do 12. ure po lokalnem času)
Naslov, na katerem je mogoče dobiti besedilo javnega razpisa in vse ustrezne informacije in/ali dokumente v zvezi z javnim razpisom in obveznostjo javne službe	Syndicat mixte de gestion de l'aérodrome départemental Le Puy-en-Velay – Loudes Pascal REY, direktor La Reilhade 43320 Loudes FRANCIJA Tel. +33 471086187 +33 601446342 Faks +33 471086640 E-naslov: direction@aerolepuy.fr

Informativno obvestilo Komisije v skladu s členom 16(4) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti

Sprememba obveznosti javne službe glede rednih zračnih prevozov

(Besedilo velja za EGP)

(2018/C 133/07)

Država članica	Italija
Zadevne proge	Elba Marina di Campo–Pisa in v obratni smeri; Elba Marina di Campo–Firence in v obratni smeri; Elba Marina di Campo–Pisa in v obratni smeri
Novi datum začetka veljavnosti obveznosti javne službe	1. oktober 2018
Naslov, na katerem je mogoče dobiti besedilo ter informacije in/ali dokumente o obveznostih javne službe	<i>Referenčni dokument</i> UL C 60 z dne 16. februarja 2018 Več informacij: Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti (Ministrstvo za infrastrukturo in promet) Dipartimento per i Trasporti, la Navigazione, gli Affari Generali ed il Personale (Oddelek za promet, plovbo, splošne in kadrovske zadeve) Direzione Generale per gli Aeroporti ed il trasporto aereo (Generalni direktorat za letališča in letalski prevoz) Via Giuseppe Caraci 36 00157 Roma (Rim) ITALIJA Tel. +39 0641583690 Ente nazionale per l'aviazione civile (Nacionalni organ za civilno letalstvo – ENAC) Direzione Sviluppo Trasporto Aereo e Licenze (Direktorat za razvoj letalskega prevoza in licence) Viale Castro Pretorio 118 00185 Roma (Rim) ITALIJA Tel. +39 0644596515 Spletišče: http://www.mit.gov.it http://www.enac.gov.it E-naslov: dg.ta@pec.mit.gov.it osp@enac.gov.it

Informativno obvestilo Komisije v skladu s členom 17(5) Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti

Javni razpis za opravljanje rednih zračnih prevozov v skladu z obveznostmi javne službe

(Besedilo velja za EGP)

(2018/C 133/08)

Država članica	Italija
Zadevne proge	Elba Marina di Campo–Pisa in v obratni smeri Elba Marina di Campo–Firenze in v obratni smeri Elba Marina di Campo–Milan Linate in v obratni smeri
Obdobje veljavnosti pogodbe	od 1. oktobra 2018 do 30. septembra 2021
Rok za oddajo ponudb	16. maj 2018
Naslov, na katerem je mogoče dobiti besedilo javnega razpisa in vse ustrezne informacije in/ali dokumentacijo v zvezi z javnim razpisom in obveznostjo javne službe	<i>Referenčni dokument</i> UL C 60, 16.2.2018 Ente nazionale per l'aviazione civile (Nacionalni organ za civilno letalstvo (ENAC)) Direzione Sviluppo Trasporto Aereo e Licenze (Direktorat za razvoj letalskega prevoza in licence) Viale Castro Pretorio 118 00185 Rim ITALIJA Tel. +39 0644596515 E-naslov: osp@enac.gov.it Spletišče: http://www.mit.gov.it http://www.enac.gov.it

V

(Objave)

UPRAVNI POSTOPKI

EVROPSKA KOMISIJA

RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV – EACEA/16/2018

V okviru programa Erasmus+, ključni ukrep 3 – Podpora za reformo politik

Združena evropska mladina

(2018/C 133/09)

1. UVOD – OZADJE ⁽¹⁾

Mladi so dejavni na področju ukrepov EU za mobilnost: pridružujejo se vseevropskim organizacijam ali pa sodelujejo v manj strukturiranih neformalnih izmenjavah z mladimi iz drugih evropskih držav, prav tako pa so pozitivno naravnani in podpirajo proces evropskega povezovanja ⁽²⁾. Tako so lahko vplivni ambasadorji evropskega projekta in vzpostavljajo povezave po vsej celini, zlasti iz vzhodne in zahodne Evrope, toda tudi vzdolž črte sever-jug, da bi navdihnili druge na način, na katerega doživljajo Evropo in svojo evropsko identiteto.

Projekt Mladi v okviru programa Erasmus+ spodbuja izmenjave mladih in mobilnost mladinskih delavcev ter podpira mladinske organizacije. Analiza izkušenj kaže plodno in dejavno sodelovanje med organizacijami in mladimi v posameznih državah. Program Erasmus+ uspešno privlači in vključuje mlade. Zanimanje za sodelovanje je veliko in trenutno je mogoče podpreti samo enega od treh projektov za mobilnost (izmenjave mladih, mobilnost mladinskih delavcev) ter eno od petih partnerstev (nacionalne pobude za mlade).

Kot je poudaril predsednik Juncker v svojem govoru o stanju v Uniji iz leta 2017 ⁽³⁾: "... Evropa mora biti unija enakosti in unija enakih. Enakosti njenih članic – velikih in majhnih, z vzhoda in zahoda, s severa in juga." Mladi so pri tem ključni akterji. V tradicionalnih oblikah udeležbe, kot je glasovanje ali pripadnost politični stranki, mladi pogosto sodelujejo manj kot starejši, vendar pa večina od njih izraža zanimanje za politiko in ima močnejši občutek državljanstva EU kot starejše skupine. Nova raziskava Eurobarometer ⁽⁴⁾ o evropskih mladini potrjuje zanimanje mladih za sodobnejše oblike državljske udeležbe: več kot polovica (53 %) anketirancev je odgovorila, da so v zadnjih 12 mesecih sodelovali v vsaj eni vrsti organizirane dejavnosti (+ 4 odstotne točke v primerjavi z letom 2014), medtem ko skoraj tretjina (31 %) mladih v EU navaja, da so v zadnjih 12 mesecih sodelovali v organiziranih prostovoljnih dejavnostih (+ 6 odstotnih točk v primerjavi z letom 2014).

Raziskava kaže, da mladi pozivajo EU, naj prednostno obravnava teme, kot so izobraževanje ter znanja in veščine, varstvo okolja, migracijska vprašanja in državljanstvo EU. Te ugotovitve so skladne z rezultati projekta Nova zgodba Evrope. Nova zgodba Evrope je bil petletni projekt, namenjen zbiranju mnenj mladih o tem, katere bi morale biti prihodnje prednostne naloge EU v zvezi z mladimi. Projekt se je zaključil 31. januarja 2018, ko je skupina mladih rezultate tega projekta predala Komisiji ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Glej C(2018)774 z dne 15.2.2018 (WPI 3.18): <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/c-2018-774-en.pdf>

⁽²⁾ Glej Eurobarometer 455 *European Youth* (Evropski mladi) (september 2017), objavljen januarja 2018: <http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm/survey/getsurveydetail/instruments/flash/surveyky/2163>

⁽³⁾ http://europa.eu/rapid/press-release_SPEECH-17-3165_sl.htm

⁽⁴⁾ <https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/c-2018-774-en.pdf>

⁽⁵⁾ https://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_en

2. CILJI

Ukrepi projektov Združene evropske mladine bi morali graditi na izkušnjah projekta Nova zgodba Evrope ⁽¹⁾ in drugih pobudah na področju mladinske politike ter programov, namenjenih spodbujanju udeležbe mladih v evropskem javnem življenju ter čezmejnih izmenjavah in dejavnostih mobilnosti.

2.1 Splošni cilji

Cilj projektov Združene evropske mladine je ustvariti mreže za spodbujanje regionalnega partnerstva in pri tem tesno sodelovati z mladimi iz vse Evrope (države, vključene v program Erasmus+). Mreže bi organizirale izmenjave, spodbujale usposabljanje (na primer za mladinske voditelje) in omogočale, da mladi sami vzpostavijo skupne projekte.

Projekti Združene evropske mladine bodo podpirali pobude vsaj petih mladinskih organizacij iz petih različnih držav, upravičenih do programa Erasmus+, da bi te izmenjevale svoje zamisli o EU, spodbujale širšo državljansko udeležbo in pomagale spodbujati občutek evropskega državljanstva. Cilj pobude bo združiti evropsko mladino iz vse Evrope, z vzhoda, zahoda, severa in juga.

Tematske prednostne naloge so aktivno državljanstvo, vzpostavljanje mrež, evropske vrednote in evropsko državljanstvo, demokratična udeležba, demokratična odpornost in socialna vključenost, vse v povezavi z mladino.

2.2 Posebni cilji

Pobuda bo še zlasti podpirala:

- spodbujanje in razvoj bolj strukturiranega sodelovanja med različnimi mladinskimi organizacijami za vzpostavitev ali krepitev partnerstev,
- mladinske organizacije, ki sodelujejo v pobudah za spodbujanje mladih k sodelovanju v demokratičnem procesu in družbi z organizacijo usposabljanj, predstavitvami skupnih izhodišč med mladimi Evropejci in spodbujanjem pogovorov in razprav o njihovi povezanosti z EU, njenih vrednotah in demokratičnih temeljih. To vključuje organizacijo dogodkov pred volitvami v Evropski parlament leta 2019,
- spodbujanje sodelovanja premalo zastopanih skupin mladih v politiki, mladinskih organizacijah in drugih organizacijah civilne družbe z udeležbo ranljivih in socialno-ekonomsko prikrajšanih mladih.

Osredotoča se na mladinske nevladne organizacije, javne organe in neformalne skupine mladih, ki bodo predlagali projekte z vsaj petimi partnerji, sposobnimi pritegniti mlade v partnerstva, ki zajemajo različne države in regije v državah, vključenih v program Erasmus+.

3. MERILA ZA UPRAVIČENOST

Vloge, ki izpolnjujejo naslednja merila, bodo temeljito ocenjene.

Na razpisu lahko sodelujejo samo pravne osebe s sedežem v eni od držav, vključenih v program ⁽²⁾.

3.1 Upravičeni prijavitelji

Sodelujoče organizacije so lahko:

- neprofitne organizacije, združenja in nevladne organizacije, vključno z evropskimi mladinskimi organizacijami,
- socialna podjetja,
- javni organi na lokalni, regionalni ali nacionalni ravni,
- združenja regij,
- evropska združenja za regionalno sodelovanje,
- profitni organi, dejavni na področju družbene odgovornosti podjetij,

s sedežem v državi, vključeni v program Erasmus+.

⁽¹⁾ Glej https://europa.eu/youth/have-your-say/new-narrative-for-europe_en

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/sites/erasmusplus2/files/erasmus-plus-programme-guide2_sl.pdf

Minimalna sestava partnerstva za ta razpis je vsaj pet partnerjev iz petih različnih držav, ki so upravičene do sodelovanja v programu Erasmus+. Organizacije, ki se prijavijo, morajo dokazati sposobnost zagotavljanja dobrega geografskega ravnovesja v smislu partnerjev iz različnih območij, vključenih v program Erasmus+. To pomeni, da morajo partnerji prihajati iz držav, ki pokrivajo različne regije, vključene v program Erasmus+: vzhod, zahod, sever in jug.

3.2 Upravičene države

- države članice EU: Avstrija, Belgija, Bolgarija, Ciper, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Hrvaška, Irska, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska, Združeno kraljestvo,
- države Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so del Evropskega gospodarskega prostora (EGP): Islandija, Lihtenštajn, Norveška,
- države kandidatke, ki so deležne ugodnosti predpristopne strategije, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji ter načeli, določenimi v okvirnih sporazumih, sprejetih s temi državami glede njihove udeležbe v programih EU: nekdanja jugoslovanska republika Makedonija in Turčija.

3.3 Upravičene dejavnosti

Finančna sredstva Evropske unije v okviru tega razpisa so nepovratna sredstva za ukrepe za kritje dela stroškov, ki jih imajo izbrani organi pri izvajanju sklopa dejavnosti. Te dejavnosti morajo biti neposredno povezane s splošnimi in posebnimi cilji razpisa ter natančno navedene v opisu projekta in zajemati celotno obdobje dodelitve nepovratnih sredstev, za katero se poda vloga.

Naslednji seznam upravičenih dejavnosti je okviren in neizčrpen:

- aktivnosti na področju mobilnosti, vključno z izmenjavami mladih velikega obsega,
- dejavnosti za spodbujanje dostopa in sodelovanja mladih v programu politike EU,
- izmenjava izkušenj in dobrih praks, mreženje in partnerstva z drugimi mladinskimi organizacijami, sodelovanje na srečanjih in seminarjih z drugimi deležniki in/ali oblikovalci politike, tudi z namenom povečanja vpliva politike na ciljne skupine, sektorje in/ali sisteme,
- pobude in dogodki za oblikovanje mrež evropskih NVO/organizacij civilne družbe/vseevropskih mrež,
- dejavnosti za ozaveščanje, informiranje, razširjanje in spodbujanje prednostnih nalog politike EU na področju mladih (seminarji, delavnice, kampanje, srečanja, javne razprave, posvetovanja itd.).

Dejavnosti so čezmejne narave in se lahko izvajajo na evropski, nacionalni, regionalni ali lokalni ravni.

Dodatna merila za upravičenost za dejavnosti na področju mobilnosti/izmenjave mladih:

- trajanje: od 5 do 21 dni, brez časa potovanja,
- kraj(-i) dejavnosti: dejavnosti morajo potekati v državi prijavitelja/partnerjev,
- upravičeni udeleženci: mladi od 13 do 30 let, ki so prebivalci držav organizacij prejemnic in/ali pošiljateljic,
- število udeležencev: najmanj 16 in največ 180 udeležencev (voditelj(-i) skupin ni/niso vključen(-i)). Najmanj 4 udeleženci na skupino (voditelj(-i) skupin ni/niso vključen(-i)). Vsaka nacionalna skupina mora imeti najmanj enega vodjo skupine. Vodja skupine je odrasla oseba, ki spremlja mlade, ki sodelujejo v dejavnosti na področju mobilnosti/izmenjavi mladih, da zagotovi učinkovito učenje, varstvo in varnost.

4. REZULTATI IN TRAJANJE PROJEKTA

Projekti, za katere se dodelijo nepovratna sredstva, morajo izkazati pričakovani prispevek k splošnemu programu politike EU na področju mladih:

- temeljiti morajo na rezultatih projekta Nova zgodba Evrope (ali drugih podobnih projektih za razpravo) in jih povezati z razvojem politike na lokalni/regionalni/nacionalni/evropski ravni,
- izboljšati morajo udeležbo mladih v demokratičnem življenju in njihovo sodelovanje z nosilci odločanja (krepitev vloge, nova znanja in spretnosti, vključitev mladih v zasnovo projekta itd.),

- prispevati morajo k izboljšanju zmogljivosti mladinskega sektorja na področju nadnacionalnega dela in spodbujati nadnacionalno učenje ter sodelovanje med mladimi in nosilci odločanja,
- povečati morajo obseg dobrih praks in ozaveščanje, ki presega okvir običajne mreže/običajnih mrež,
- svoje rezultate morajo razširjati učinkovito in privlačno med mladimi v mladinskih organizacijah, da bi utrli pot bolj sistematičnim partnerstvom, in tudi med mladimi, ki ne sodelujejo v mladinskih strukturah, ali mladimi iz prikrajšanih okolij.

Projekt mora trajati od 9 do 24 mesecev. Trajanja ni mogoče podaljšati.

5. MERILA ZA DODELITEV

Prijave, ki izpolnjujejo pogoje, bodo ocenjene na podlagi meril za izključitev, izbiro in dodelitev. Merila za izključitev in izbiro so na voljo v navodilih za prijavo na naslednji povezavi: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en.

Merila za dodelitev finančnih sredstev za prijavo so:

- ustreznost projekta (25 %),
- kakovost zasnove in izvajanja projekta (25 %),
- kakovost partnerstva in dogovorov o sodelovanju (25 %).

Upošteva se tudi, kako mladi sodelujejo v vseh fazah izvajanja projekta in kako se upoštevata črti vzhod-zahod in sever-jug;

- učinek, razširjanje in trajnost (25 %).

Pri dodelitvi finančnih sredstev EU se bodo upoštevali samo predlogi, ki bodo dosegli:

- najmanj 60 % vseh možnih točk (tj. seštevek vseh točk za štiri merila za dodelitev)
in
- najmanj 50 % točk za vsako merilo

6. PRORAČUN

Skupni proračun, ki je na voljo za sofinanciranje projektov na podlagi tega razpisa za zbiranje predlogov, znaša 5 000 000 EUR.

Finančni prispevek EU je najmanj 100 000 EUR in ne more presegati 500 000 EUR. Omejen je na najvišjo stopnjo sofinanciranja v višini 80 % upravičenih stroškov projekta.

Agencija si pridržuje pravico, da ne razdeli vseh razpoložljivih sredstev.

7. POSTOPEK VLOŽITVE PRIJAV IN ROK

Prijavno dokumentacijo je treba predložiti prek spleta na ustreznem elektronskem obrazcu, jo pravilno izpolniti ter vanjo vključiti vse ustrezne in veljavne priloge in dokazila.

E-obrazec, ki je na voljo v angleščini, francoščini in nemščini na naslednji spletni strani:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en,

je treba ustrezno izpolniti v enem od uradnih jezikov EU.

Ustrezno izpolnjene e-obrazce je treba poslati prek spleta do **25. maja 2018 do 12:00 ure** (opoldne po bruseljskem času), vključno z ustreznimi prilogami ⁽¹⁾:

Dodatne obvezne upravne priloge je treba agenciji poslati po e-pošti do istega roka.

⁽¹⁾ Vso drugo upravno dokumentacijo, zahtevano v navodilih za prijavo, je treba po elektronski pošti poslati na naslov: Education, Audio-visual and Culture Executive Agency najkasneje do 25. maja 2018 (opoldne po bruseljskem času) na naslednji e-naslov: EACEA-YOUTH@ec.europa.eu.

Prijavitelji morajo pazljivo prebrati vse informacije o razpisu za zbiranje predlogov EACEA/16/2018 in postopku vložitve prijave ter uporabiti dokumente, ki so sestavni del prijave dokumentacije in so na voljo na spletnem naslovu:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

8. VSE INFORMACIJE O RAZPISU

Vse informacije o razpisu EACEA/16/2018 so skupaj z navodili za prijavo na voljo na spletnem naslovu:

https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en

E-naslov:

EACEA-YOUTH@ec.europa.eu

